

คำแนะนำแต่คุณครู

[ไทย – Thai – ئىلاھىيەت]

ดร.อะมีน บิน อับดุลลอฮฺ อัล-ชะกอวีย์

แปลโดย : อันซอรี เพ็ชรทองคำ

ตรวจทานโดย : ชุฟอัม อุษมาน

ที่มา : หนังสือ อัลดุร์อรุ อัล-มุนตะกอฮฺ มิน อัล-กะลีมาต อัล-มุลกอฮฺ

2011 – 1432

﴿ كلمة توجيهية للمدرسين ﴾

« باللغة التايلاندية »

د. أمين بن عبدالله الشقاوي

ترجمة: أنصاري بهيت تونغ كام

مراجعة: صافي عثمان

المصدر: كتاب الدرر المنتقاة من الكلمات الملقاة

2011 – 1432

ด้วยพระนามของอัลลอฮ์ ผู้ทรงเมตตา ปราณียิ่งเสมอ

คำแนะนำแต่คุณครู

มวลการสรรเสริญเป็นสิทธิของอัลลอฮ์พระผู้อภิบาลแห่งโลกทั้งผอง ขอความสุขความจำเริญและความสันติจงประสบแต่ท่านนบีมุหัมมัด ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม ตลอดจนวงศ์วานและมิตรสหายของท่าน โดยทั่วกัน ฉันขอปฏิญาณว่าไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากอัลลอฮ์เพียงองค์เดียว และไม่มีภาคีใดๆร่วมกับพระองค์ และฉันขอปฏิญาณว่า ท่านนบีมุหัมมัดเป็นป่าวและศาสนทูตของพระองค์

สิ่งที่จะกล่าวต่อไปนี้เป็นคำสั่งเสียที่ฉันขอสั่งเสียตัวฉันเองและบรรดาคุณครูทุกท่าน ขออัลลอฮ์โปรดให้คำสั่งเสียนี้เกิดประโยชน์ด้วยเถิด

ประการที่หนึ่ง ตั้งเจตนาในการสั่งสอนบุตรหลานหรือลูกศิษย์ด้วยความบริสุทธิ์ใจเพื่ออัลลอฮ์แต่เพียงผู้เดียว อบรมพวกเขาให้อยู่ในหนทางที่เป็นที่พอพระทัยของพระองค์ และมีความอดทนโดยหวังการตอบแทนจากพระองค์ นักวิชาการบางท่านกล่าวว่า ความบริสุทธิ์ใจคือการที่ท่านไม่เรียกร้องให้ผู้ใดเห็นการกระทำของท่าน นอกเหนือจากอัลลอฮ์ตะอาลา และไม่หวังให้ผู้ใดมาตอบแทนนอกจาก

พระองค์ สิ่งดังกล่าวนี้เป็นแก่นแท้ของศาสนา และกุญแจสำคัญของกา
รเผยแผ่ของบรรดาศาสนทูตของอัลลอฮฺ พระองค์ตรัสว่า

﴿وَمَا أَمْرُوآ إِلَّا لِيَعْبُدُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ﴾ [البينة: ๕]

ความว่า "และพวกเขามีได้ถูกบัญชาให้กระทำอื่นใดนอกจากเพื่อเคารพ
ภักดีต่ออัลลอฮฺ เป็นผู้ที่มีเจตนาบริสุทธิ์ในการภักดีต่อพระองค์" (อัล-บัยย
นะฮฺ : 5)

พระองค์ตรัสอีกว่า

﴿قُلْ إِنِّي هَدَيْتَنِي رَبِّيَ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ دِينًا قِيَمًا مِثْلَ آبْرَاهِيمَ
حَنِيفًا وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ﴾ [๑๓๑] قُلْ إِنَّ صَلَاتِي وَنُسُكِي وَمَحْيَايَ
وَمَمَاتِي لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ [๑๖๓] لَا شَرِيكَ لَهُ وَبِذَلِكَ أُمِرْتُ وَأَنَا أَوَّلُ
الْمُسْلِمِينَ [๑๖๓] [الأنعام : ๑๖๓-๑๖๖]

ความว่า "จงกล่าวเถิด (มุหัมมัด)ว่า แท้จริงฉันนั้น พระเจ้าของฉันได้
แนะนำฉันไปสู่ทางอันเที่ยงตรง คือศาสนาที่เที่ยงแท้ฉันเป็นแนวทาง
ของอิบรอฮีมผู้ไม่หาความจริง และเขา(อิบรอฮีม) ไม่เป็นผู้อยู่ในหมู่ผู้ให้มี
ภาคีขึ้น จงกล่าวเถิด(มุหัมมัด)ว่า แท้จริงการละหมาดของฉัน การอิบะฮฺ
ของฉัน การมีชีวิตของฉัน และการตายของฉันนั้นเพื่ออัลลอฮฺผู้เป็นพระ
เจ้าแห่งสากลโลกเท่านั้น ไม่มีภาคีใดๆ แก่พระองค์ และด้วยสิ่งนั้น

ແລະຂ້າພະເຈົ້າຖືກໃຊ້ ແລະຂ້າພະເຈົ້າຄືຄົນແກ່ໃນຜູ້ສວາມິກັດ ທັງຫຼາຍ” (ອັດ-ອັນອາມ : 161-163)

ຄວາມບຣິສຸທິໃຈເປັນເງື່ອນໄຂທີ່ຈະເຮັດໃຫ້ການຖືກຕອບຮັບ ຈານ ຈະໄດ້ຖືກຕອບຮັບນອກເສຍຈາກເງື່ອນໄຂສອງປະການດ້ວຍກັນ ຄື

ໜຶ່ງ ຮູປັດທະນາກາຍນອກຂອງການຕ້ອງສອດຄ້ອງກັບບົດບັນຍັດ ຂອງອັລລອຮຸ ຫຼືອາດຈາກສິ່ງທີ່ທ່ານເກາະສູລໄດ້ອະນຸຍາຍໄວ້ ມີຮາຍຈານຈາກທ່ານ ອີເມ່າມອັດ-ນຸຄອຣີຢ ຈາກເຕັຍຂອງທ່ານເຮັດອາອີຮະສຸ ເກາະກຽຢັລລອສຸອັນ ສາ ວ່າ ແທ້ຈິງທ່ານນີ້ ຄືອັລລັລອສຸອະລັຍຮິວະສັລລັມ ໄດ້ກ່າວວ່າ

«مَنْ أَحَدَّثَ فِي أَمْرِنَا هَذَا مَا لَيْسَ مِنْهُ فَهُوَ رَدٌّ» (رواه البخاري
برقم: ٢٦٩٧، ومسلم برقم: ١٧١٨)

ຄວາມວ່າ “ຜູ້ໃດປະຕິຮຽງຈານໃດທີ່ໄດ້ເກືອບຂ້ອງກັບສາສນາຂອງເກາ ກຈານ ນັ້ນຄືເປັນໂມຮະ(ໄດ້ຖືກຮັບ)” (ອັດ-ນຸຄອຣີຢ ພາຍເລຂ 2697 ມຸສລິມ ພາຍເລຂ 1718)

ສອງ ຕັ້ງເຈຕະນາໃນການຈານໃຫ້ມີຄວາມບຣິສຸທິໃຈເພື່ອອັລລອສຸຕະ ອາລາແຕ່ເຢັຍຜູ້ເຕີຍ ຮາຍຈານຈາກທ່ານອີເມ່າມອັດ-ນຸຄອຣີຢ ແລະທ່ານ ອີເມ່າມອຸສລິມ ຈາກເຕັຍຂອງທ່ານອຸມໍຣິ ບິນ ຄືອາກຽບ ວ່າ ແທ້ຈິງທ່ານນີ້ ຄືອັລລັລອສຸອະລັຍຮິວະສັລລັມ ໄດ້ກ່າວວ່າ

«إِنَّمَا الْأَعْمَالُ بِالنِّيَّاتِ، وَإِنَّمَا لِكُلِّ امْرِئٍ مَا نَوَى» (البخاري برقم : ١،
ومسلم برقم : ١٩٠٧)

ความว่า “แท้จริงงานนั้นขึ้นอยู่กับเจตนา และทุกๆคนก็จะได้ตามที่เขาตั้งเจตนาไว้” (อัล-บุคอริฮฺ หมายเลข 1 มุสลิม หมายเลข 1907)

ท่านอัล-ฟุฎัยลฺ บิน อียาฎ กล่าวว่า “งานที่ดีที่สุดคือ งานที่มีความบริสุทธิ์ใจและถูกต้องตามแบบฉบับ” และท่านยังกล่าวอีกว่า “ถ้าหากงานที่ทำมีความบริสุทธิ์ใจเพื่ออัลลอฮฺตะอาลา แต่ไม่ถูกต้อง งานนั้นก็ไม่ถูกรับ และถ้างานนั้นถูกต้องแต่ไม่มีความบริสุทธิ์ใจเพื่อพระองค์ งานนั้นก็ไม่ถูกรับอีกเช่นกัน จนกว่างานนั้นจะมีความบริสุทธิ์ใจและความถูกต้องควบคู่กันจึงจะได้รับการตอบรับ ความบริสุทธิ์ใจ คือ การกระทำเพื่อพระองค์ ส่วนความถูกต้อง คือ การทำตามสุนนะฮฺ” (ดู มะดาริจญ์ อัล-สาลิกีน 2/93)

สิ่งที่ชัดเจนที่สุดที่จะบ่งบอกว่ามีความบริสุทธิ์ใจต่ออัลลอฮฺ คือ การที่บ่าวกระทำความดีและเขาก็ไม่สนใจว่าจะมีผู้ใคร่เห็นหรือรับรู้หรือไม่ ยิ่งถ้ามีผู้เข้าใจผิดคิดว่างานที่เขาทำผู้อื่นเป็นเป็นผู้กระทำ จะยิ่งทำให้เขามีความปิติยินดี เพราะรู้ว่าอัลลอฮฺได้จดบันทึกความดีไว้แล้ว ณ ที่พระองค์

มีผู้กล่าวถามท่านสะฮัล อัด-ตัสตะรียูว่า สิ่งใดเป็นสิ่งที่ทำใจ
ยากมากที่สุด? เขากล่าวว่า “ความบริสุทธิ์ใจต่ออัลลอฮฺ เพราะความ
บริสุทธิ์ใจไม่มีผลตอบแทนใดๆ เลย” (หมายถึงผลตอบแทนในโลกนี้)

**ประการที่สอง จงยำเกรงอัลลอฮฺ อัชชะวะญ์ลล์ และพึง
ระลึกอยู่ตลอดเวลาว่าพระองค์ทรงสอดส่องดูแลอยู่เสมอทั้งในที่ลับ
และที่แจ้ง** การยำเกรงอัลลอฮฺเป็นสิ่งที่บรรดาบรรพชนทั้งรุ่นก่อนและรุ่น
หลังกำชับกันไว้ อัลลอฮฺตะอาลาตรัสว่า

﴿وَلَقَدْ وَصَّيْنَا الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِكُمْ وَإِيَّاكُمْ أَنْ اتَّقُوا اللَّهَ﴾
[النساء : ๓๑]

ความว่า ”และแท้จริง เราได้สั่งเสียบรรดาผู้ที่ได้รับคัมภีร์ก่อนหน้าพวก
เจ้า และพวกเจ้าด้วย ว่าจงยำเกรงอัลลอฮฺเถิด” (อัน-นิสาฮ์ : 131)

ท่านนบีมุหัมมัด คือลลัลลอฮฺอะลัยฮิวะสَّلَام สิ่งเสียสวากของ
ท่านเป็นอย่างมากให้มีความยำเกรงต่ออัลลอฮฺ จากหะดีษของท่านอัล-
อิรบาฏ บิน สาริยะฮฺ ท่านนบี คือลลัลลอฮฺอะลัยฮิวะสَّلَام กล่าววว่า

«أَوْصِيَكُمْ بِتَقْوَى اللَّهِ وَالسَّمْعِ وَالطَّاعَةِ» (رواه أبو داود برقم :
٤٦٠٧)

ความว่า “ฉันขอสิ่งเสียพวกท่านให้ยำเกรงและเชื่อฟังปฏิบัติตามอัลลอฮ์ ตะอาลา (อบู ดาวูด หมายเลข 4607)

ท่านฎ็อลลุ บิน หะบีบ กล่าวว่ “การยำเกรงคือการที่ท่านเชื่อฟังอัลลอฮ์ ตามแนวทางอันเป็นรัศมีที่มาจากพระองค์ โดยหวังการตอบแทนจากพระองค์ และละทิ้งสิ่งที่ฝ่าฝืนคำสั่งของพระองค์ ตามแนวทางที่มาจากพระองค์ โดยเกรงกลัวการลงโทษของพระองค์”

และจงระวังการกระทำในสิ่งที่ฝ่าฝืนคำสั่งของอัลลอฮ์ ทั้งที่เป็นบาปใหญ่และบาปเล็ก พระองค์ทรงสัญญาว่าหากผู้ใดออกห่างจากบาปใหญ่ พระองค์จะทรงอภัยโทษในความผิดเล็กๆ น้อยๆ ของเขา และจะให้เขาได้เข้าสวนสวรรค์อันมีเกียรติ พระองค์ตรัสว่า

﴿إِنْ تَجْتَنِبُوا كَبَائِرَ مَا تُنْهَوْنَ عَنْهُ نُكَفِّرْ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ وَنُدْخِلِكُمْ مَدْخَلَ كَرِيمًا﴾ [النساء : ๓๑]

ความว่า”หากพวกเจ้าปลีกตัวออกจากบรรดาบาปใหญ่ๆ ของสิ่งที่พวกเจ้าถูกห้ามให้ละเว้นมันแล้ว พวกเจ้าจะลบล้างบรรดาความผิดเล็กๆ น้อยๆ ของพวกเจ้า ให้ออกจากตัวพวกเจ้า และเราจะให้พวกเจ้าเข้าอยู่ในสถานที่อันมีเกียรติ” (อัน-นิสาห์ : 31)

สถานที่อันมีเกียรติหมายถึง สถานที่ที่มีความดีและความจำเริญอย่างมากมาย

และจงระวังบาปเล็ก มีรายงานจากท่านอิหม่ามอัล-บุคอรีฯ ในหนังสือ
เศาะฮีหของท่าน จากหะดีษของท่านอนัส บิน มาลิก เราะวะฎีย์ลลอฮุอันฮุ
ว่า ท่านเราะสูล คือลัลลลอฮุอะลัยฮิวะสَّلَام กล่าวว่

«إِنَّكُمْ لَتَعْمَلُونَ أَعْمَالًا، هِيَ أَدْقُ فِي أَعْيُنِكُمْ مِنَ الشَّعْرِ، إِنْ
كُنَّا لَتَعُدُّهَا عَلَى عَهْدِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مِنَ الْمَوْبِقَاتِ»
قَالَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ: «يَعْنِي بِذَلِكَ الْمُهْلِكَاتِ» (رواه البخاري برقم

(๖๔๙๖

ความว่า” แท้จริง พวกท่านจะทำงานหนึ่งที่พวกท่านอาจจะเห็นว่าเป็นสิ่ง
เล็กยิ่งกว่าเส้นผมในสายตาของพวกท่าน แต่ทว่าในสมัยท่านเราะสูล
คือลัลลลอฮุอะลัยฮิวะสَّلَام พวกเราถือว่ามันเป็นบาปใหญ่” ท่านอบู
อับดุลลอฮุ กล่าวว่ “หมายถึง สิ่งที่จะนำไปสู่ความพินาศ” (อัล-บุคอรีฯ :
6492)

ท่านอัล-เอาซาอีย์กล่าวว่า “ท่านอย่าได้มองตรงความเล็กน้อย
ของบาปที่ท่านทำ แต่จงพิจารณาถึงความยิ่งใหญ่ของ(อัลลลอฮุ)ผู้ที่ท่าน
ฝ่าฝืนพระองค์”

ประการที่สาม เป็นแบบอย่างดี เป็นที่ทราบกันดีว่าลูกศิษย์
จะได้รับอิทธิพลจากอาจารย์ และชอบเลียนแบบการกระทำและทำตาม

ในเรื่องต่างๆ ผู้เป็นครูและคณาจารย์ทั้งหลายจึงจำเป็นจะต้องไม่หาคำพูดและการปฏิบัติสวนทางกัน อัลลอฮ์ตะอาลาตรัสว่า

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لِمَ تَقُولُونَ مَا لَا تَفْعَلُونَ ﴿٢﴾ كَبُرَ مَقْتًا عِنْدَ

اللَّهِ أَنْ تَقُولُوا مَا لَا تَفْعَلُونَ ﴿٣﴾﴾ [الصف : ٢-٣]

ความว่า” โอ้บรรดาผู้ศรัทธาเอ๋ย ทำไมพวกเจ้าจึงกล่าวพูดในสิ่งที่พวกเจ้าไม่ปฏิบัติ เป็นที่น่าเกลียดยิ่งที่อัลลอฮ์ การที่พวกเจ้าพูดในสิ่งที่พวกเจ้าไม่ปฏิบัติ” (อัลศ-ศ็อฟ : 2-3)

พระองค์ตรัสเกี่ยวกับนบีซุฮัยบ์ไว้ว่า

﴿وَمَا أُرِيدُ أَنْ أُخَالِفَكُمْ إِلَىٰ مَا أَنهَكُمُ عَنْهُ إِنِ أُرِيدُ إِلَّا

الْإِصْلَاحَ مَا اسْتَطَعْتُ﴾ [هود : ٨٨]

ความว่า “ฉันมิปรารถนาที่จะขัดแย้งกับพวกท่าน ในสิ่งที่ฉันได้ห้ามพวกท่านให้ละเว้น ฉันมิปรารถนาสิ่งใดนอกจากการปฏิรูปให้ดีขึ้นเท่าที่ฉันสามารถ” (ฮูด : 88)

นักกวีท่านหนึ่งได้กล่าวไว้ว่า

لَا تَنْهَ عَنْ خُلُقِي وَتَأْتِي بِمِثْلِهِ عَارٌ عَلَيْكَ إِذَا فَعَلْتَ عَظِيمٌ

มารยาทใดที่ท่านห้ามคนอื่น ท่านก็อย่าทำเป็นเยี่ยงอย่าง

เป็นเรื่องน่าอายที่ใหญ่หลวงที่ท่านจะทำตัวอย่างในสิ่งที่ท่านห้ามคนอื่น

ประการที่สี่ มีคุณลักษณะนิสัยที่ดี อัลลอฮฺตะอาลาตรัสว่า

﴿ وَقُلْ لِعِبَادِي يَقُولُوا الَّتِي هِيَ أَحْسَنُ إِنَّ الشَّيْطَانَ يَنْزِعُ بَيْنَهُمْ إِنَّ

الشَّيْطَانَ كَانَ لِلْإِنْسَانِ عَدُوًّا مُّبِينًا ﴿٥٣﴾ [الإسراء : 53]

ความว่า "และจงกล่าวแก่บ่าวของข้าที่พวกเขากล่าวแต่คำพูดที่ดียิ่ง
ว่า แท้จริง ชัยฏอนนั้นมันยุแหย่ระหว่างพวกเขา แท้จริงชัยฏอนนั้นเป็น
ศัตรูที่เปิดเผยของมนุษย์" (อัล-อิสรออ์ : 53)

ในและอีกอายะฮฺ พระองค์ตรัสว่า

﴿ وَلَا تَسْتَوِ الْحَسَنَةُ وَلَا السَّيِّئَةُ ادْفَعْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ فَإِذَا

الَّذِي بَيْنَكَ وَبَيْنَهُ عَدَاوَةٌ كَأَنَّهُ وَلِيٌّ حَمِيمٌ ﴿٣٤﴾ [فصلت : 34]

ความว่า "และความดีและความชั่วนั้นหาเท่าเทียมกันไม่ เจ้าจงขับไล่
(ความชั่ว) ด้วยสิ่งที่มันดีกว่า แล้วเมื่อนั้นผู้ที่ระหว่างเจ้ากับเขาเคยเป็นอริ
กันก็จะกลับกลายเป็นเยี่ยงมิตรที่สนิทกันได้" (ฟุศศิลัต : 34)

มีรายงานจากท่านอับด-ดิรมิซียฺในหนังสือสุนันของท่าน จากหะ
ดีษของท่านอบู อัด-ดัจรฺว่า เราะฎียัลลอฮฺอันฮุ ท่านนบี ศ็อลลัลลอฮฺอะ
ลัยฮิวะสัลลัม กล่าวว่

«مَا شَيْءٌ أَثْقَلَ فِي مِيزَانِ الْمُؤْمِنِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مِنْ خُلُقٍ حَسَنٍ، وَإِنَّ اللَّهَ لَيُبْغِضُ الْفَاحِشَ الْبَذِيءَ» (رواه الترمذي برقم ٢٠٠٢ وقال: حديث حسن صحيح)

ความว่า” ไม่มีสิ่งใดในวันกิยามะฮ์ที่จะทำให้ตราชูของผู้ศรัทธาหนักยิ่งไปกว่าการมีคุณลักษณะนิสัยที่ดีงาม แท้จริงอัลลอฮ์ทรงกริ้วผู้ที่ลามกและหยาบค้าย” (อัล-ติรมิซียุ หมายเลข 2002)

การมีคุณลักษณะนิสัยที่ดีครอบคลุมทุกส่วนของวิถีชีวิตมุสลิม ไม่ว่าจะเป็นด้านการพูดจา การกระทำ การเคารพสักการะต่อพระเจ้า และการปฏิบัติตัวต่อเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน ท่านอับดุลลอฮ์ บิน อัล-มุบาร็อกกล่าวว่า “การมีนิสัยดี คือการมีใบหน้าที่ยิ้มแย้มแจ่มใส ขยันทำสิ่งดีๆ ยับยั้งสิ่งไม่ดีงาม และอดทนอดกลั้นต่อการกระทำต่างๆ ของผู้คน”

ด้วยเหตุนี้ฉันขอส่งเสริมคุณครูทุกท่าน ให้มีนิสัยที่ดีงามกับนักเรียน เด็กๆ และผู้ปกครอง ให้มีความอ่อนโยนในการแสดงออกกับพวกเขา

รายงานจากท่านอิหม่ามมุสลิม จากหะดีษของท่านหญิงอาอิชะฮ์ เราะเบียลลอฮ์ฮันฮาว่า ท่านเราะฮ์ลุล ค็อลลัลลอฮ์อะลัยฮิวะสัลลัม กล่าวว่า

«إِنَّ الرَّفْقَ لَا يَكُونُ فِي شَيْءٍ إِلَّا زَانَهُ، وَلَا يُنْزَعُ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا شَانَهُ» (مسلم برقم ٢٥٩٣)

ความว่า” ความอ่อนโยนนั่นจะไม่ใช่กับสิ่งใด ยกเว้นจะทำให้สิ่งนั้นงดงาม และจะไม่ถูกถอดจากสิ่งใดนอกจากจะทำให้สิ่งนั้นน่ารังเกียจ” (มุสลิม หมายเลข 2593)

ท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม เป็นผู้ที่มีนิสัยดีที่สุด ผู้ใดต้องการมีคุณลักษณะนิสัยที่ดี ก็จงยึดตามแนวทางของ มุหัมมัด ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม รายงานจากท่านอับต-ติรมิซียุ จากหะดีษของท่านอนัส บิน มาลิก เราะะฎียัลลอฮุอันฮุ กล่าวว่

«خَدَمْتُ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَشْرَ سِنِينَ فَمَا قَالَ لِي أُفٍّ قَطُّ، وَمَا قَالَ لِشَيْءٍ صَنَعْتُهُ لَمْ صَنَعْتُهُ، وَلَا لِشَيْءٍ تَرَكْتُهُ لَمْ تَرَكْتُهُ» (الترمذي برقم ٢٠١٥، وأصله في الصحيحين)

ความว่า “ฉันอยู่รับใช้ท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม เป็นเวลาสิบปี ท่านไม่เคยกล่าวกับฉันสักครั้งเลยว่า อู๊ฟ(เป็นคำพูดที่แสดงความไม่พอใจ) และท่านก็ไม่เคยพูดในสิ่งที่ฉันได้กระทำไปว่า “ทำไมท่านถึงได้ทำเช่นนั้น?” หรือกล่าวกับฉันในสิ่งที่ฉันละทิ้งไม่ได้กระทำว่า “ทำไมท่านถึงไม่ทำมันเล่า?” (อับต-ติรมิซียุ หมายเลข 2015)

ประการที่ห้า **ครูต้องเอาใจใส่ในการอบรมสั่งสอนนักเรียนและลูกศิษย์อย่างถูกต้อง** ต้องสอนหลักคำสอนของอิสลามและการอิหม่าน ปกุกจิตสำนึกความรักอัลลอฮ์และการให้ความยิ่งใหญ่ต่อพระองค์ให้เข้าไปฝังอยู่ในจิตใจของศิษย์ให้พวกเขามีความรักท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม รวมถึงอธิบายถึงความจำเป็นที่จะต้องทำตามแบบอย่างของท่านและปฏิบัติตามแนวทาง(ซุนนะฮ์)ของท่าน สอนมารยาทที่ดีงามต่างๆ และการปฏิบัติตัวที่น่ายกย่อง เช่น มารยาทเกี่ยวข้องกับมัสยิด มารยาทในที่ชุมนุม การให้เกียรติครูบาอาจารย์และผู้อาวุโส มารยาทต่อเพื่อนฝูงและมีตรสหาย สอนให้เคยชินกับการพูดจาสุภาพ ตักเตือนไม่ให้พูดจาหยาบคาย และมารยาทอื่นๆ ที่เป็นมารยาทที่ดีงาม

การสรรเสริญเป็นกรรมสิทธิ์ของอัลลอฮ์ผู้เป็นเจ้าแห่งโลกทั้งผอง ขออัลลอฮ์ชุบฮานะฮฺวะตะอาลาโปรดประทานพรและความสันติแก่ท่านนบีมุหัมมัดศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม และแก่วงศ์วานตลอดจนมิตรสหายของท่านโดยทั่วกัน